

Materiál na rokovanie

HSR SR 13.12.2021

bod 9

STANOVISKO

k Návrhu nariadenia vlády, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 296/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností v znení neskorších predpisov

1. Popis návrhu

Návrh nariadenia vlády, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 296/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností v znení neskorších predpisov (ďalej len „návrh nariadenia“) predkladá na plenárne rokovanie Hospodárskej a sociálnej rady SR minister zdravotníctva (ďalej len „predkladateľ“).

Predkladateľ v materiáli deklaruje, že cieľom predloženého návrhu nariadenia ako vykonávacieho právneho predpisu je primárne jeho zosúladenie s návrhom zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s plánovanou účinnosťou od 1. februára 2022.

Účelom navrhovanej úpravy po jej schválení, má byť zefektívnenie vstupu zdravotníckych pracovníkov v zdravotníckych povolaniach psychológ, logopéd, liečebný pedagóg, fyzik a laboratórny diagnostik do systému zdravotnej starostlivosti, zefektívnenie procesu získavania odbornej spôsobilosti na výkon špecializovaných a certifikovaných pracovných činností v jednotlivých zdravotníckych povolaniach. Rovnako sa má umožniť získanie odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania sanitár aj absolvovaním akreditovaného vzdelávacieho programu sanitár na stredných zdravotníckych školách. V súlade s vývojom vedy a výskumu v oblasti zdravotníckeho vzdelávania sa inovujú štandardy vzdelávania na získanie odbornej spôsobilosti na výkon odborných pracovných činností v zdravotníckych povolaniach sestra, fyzioterapeut a nutričný terapeut.

V nadväznosti na požiadavky aplikačnej praxe sa navrhujú upraviť a doplniť ustanovenia týkajúce sa podmienok na riadenie a organizáciu zdravotníctva a na výkon činnosti odborných zástupcov v zdravotníckych povolaniach verejný zdravotník, fyzik a laboratórny diagnostik. Predkladateľ navrhovanou úpravou tiež navrhuje optimalizovať sústavu špecializačných odborov a certifikovaných pracovných činností v jednotlivých zdravotníckych povolaniach na základe požiadaviek a potrieb aplikačnej praxe.

2. Stanovisko KOZ SR

KOZ SR v rámci medzirezortného pripomienkového konania k predloženému materiálu predložila nasledovné pripomienky:

K 4. bodu bola uplatnená nasledovná zásadná pripomienka:

1. V § 4 ods. 6 písmená b) a c) znejú:
„b) odbornú spôsobilosť na výkon špecializovaných pracovných činností v špecializačnom odbore
9. hygiena životného prostredia sa navrhlo **doplniť**: a **zdravia** alebo
10. radiačná ochrana

Odôvodnenie: Vychádzame z koncepcie verejného zdravotníctva, kde sa rieši odbor verejného zdravotníctva a zdravia a z toho, že sa ja jedná o životné prostredie v súvislosti so zdravím. Má to byť jasne definované, pretože životné prostredie ako také je možné použiť v rôznych oblastiach a nemá to nič spoločné s verejným zdravím.

K 24. bodu bola uplatnená nasledovná zásadná pripomienka:

Za § 83e sa vkladá § 83f, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 83f

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. marca 2022

(6) Odborná spôsobilosť na výkon špecializovaných pracovných činností v špecializačnom odbore environmentálne zdravie, priznaná verejnému zdravotníkovi so špecializáciou hygieny životného prostredia a zdravia podľa § 83c ods. 13, sa považuje za získanie odbornej spôsobilosti na výkon špecializovaných pracovných činností v špecializačnom odbore hygiena životného prostredia a zdravia podľa tohto nariadenia vlády.

Navrhlo sa doplnenie:

(7) Odborná spôsobilosť na výkon špecializovaných pracovných činností v špecializačnom odbore environmentálne zdravie, priznaná verejnému zdravotníkovi so špecializáciou ochrana zdravia pred ionizujúcim žiarením podľa § 83c ods. 13, sa považuje za získanie odbornej spôsobilosti na výkon špecializovaných pracovných činností v špecializačnom odbore ochrana zdravia pred ionizujúcim žiarením podľa tohto nariadenia vlády.

Ďalšie body sa premenujú na 8, 9, 10, 11.....

Odôvodnenie: V súčasne platnom právnom predpise v § 83c ods. 13 sa úvádza: citujem „Odborná spôsobilosť na výkon špecializovaných pracovných činností v špecializačnom odbore hygiena výživy, špecializačnom odbore hygiena životného prostredia a zdravia alebo

špecializačnom odbore ochrana zdravia pred ionizujúcim žiarením, ktorú získal verejný zdravotník podľa predpisov účinných do 9. februára 2018, sa považuje za získanie odbornej spôsobilosti na výkon špecializovaných pracovných činností v špecializačnom odbore environmentálne zdravie podľa tohto nariadenia vlády.“ koniec citácie. Požadujeme, aby bola špecializácia ochrana zdravia pred ionizujúcim žiarením zapracovaná aj do navrhovanej novely nariadenia vlády č. 296/2010 Z. z.

K 35. bodu bola predložená nasledovná zásadná pripomienka:

V prílohe č. 3 časti A sa písm. d) dopĺňa bodmi 35 až 39, ktoré znejú:

- „35. preventívne pracovné lekárstvo a toxikológia
- 36. hygiena výživy
- 37. hygiena životného prostredia **doplniť: a zdravia**
- 38. **vypustiť:** „podpora zdravia a“ **ponechať:** výchova k zdraviu
- 39. radiačná ochrana“.

Odôvodnenie: Vychádzame z koncepcie verejného zdravotníctva, kde sa rieši odbor verejného zdravotníctva a zdravia a výchova ku zdraviu.

K 42. bodu bola predložená nasledovná zásadná pripomienka:

V Prílohe č. 3 časť G vrátane nadpisu znie:

„G. VEREJNÝ ZDRAVOTNÍK

a) špecializačné odbory s minimálnou dĺžkou trvania špecializačného štúdia dva roky po získaní vysokoškolského vzdelania druhého stupňa v magisterskom študijnom programe verejné zdravotníctvo v študijnom odbore verejné zdravotníctvo

1. epidemiológia
2. hygiena detí a mládeže
3. hygiena výživy
4. hygiena životného prostredia **doplniť: a zdravia**
5. podpora zdravia a výchova k zdraviu
6. radiačná ochrana
7. zdravie pri práci
8. zdravotnícka informatika a bioštatistika

Nad rámec k predloženému materiálu bola predložená nasledovná zásadná pripomienka:

Návrh: V § 21 ods. 3 za slová „§ 20 ods. 2“ **doplniť:** slová „a § 78a ods. 1“.

Odôvodnenie: Za získanie odbornej spôsobilosti na výkon odborných pracovných činností v zdravotníckom povolání verejný zdravotník sa považuje aj nadobudnutie vzdelania podľa § 78a ods. 1 podľa tohto nariadenia vlády.

Nad rámec k predloženému materiálu bola predložená nasledovná zásadná pripomienka:

Návrh: V § 21 ods. 4 - riadenie a organizáciu pri ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia vykonáva verejný zdravotník, ktorý získal

a) odbornú spôsobilosť na výkon odborných pracovných činností podľa § 20 ods. 1 písm. a)

doplniť: slová „a § 78a ods. 1“.

„b) odbornú spôsobilosť na výkon špecializovaných pracovných činností v niektorom zo špecializačných odborov uvedených v prílohe č. 3 časti G **doplniť:** alebo najmenej **päťročnú odbornú prax a**

c) odbornú spôsobilosť na riadenie a organizáciu zdravotníctva v niektorom zo špecializačných odborov uvedených v prílohe č. 4 časti G **doplniť:** alebo najmenej **desaťročnú odbornú prax.**

Odôvodnenie: Za získanie odbornej spôsobilosti na výkon odborných pracovných činností v zdravotníckom povolání verejný zdravotník sa považuje aj nadobudnutie vzdelania podľa § 78a ods. 1.

Navrhovaná úprava umožní vykonávať riadenie a organizáciu pri ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia verejným zdravotníkom, ktorí už pracujú na úradoch verejného zdravotníctva a majú požadovanú prax, ale nemali možnosť získať špecializáciu. V praxi už 10 rokov nie je možné takúto špecializáciu získať a navrhovaná úprava umožní do času začatia procesu špecializačného vzdelávania obsadiť výberovým konaním riadiace miesta na úradoch verejného zdravotníctva.

K 14. bodu bola predložená nasledovná zásadná pripomienka:

Návrh: V § 62 ods. 2 na konci **doplniť:** tieto slová: „**radiačná ochrana**“.

Odôvodnenie: Navrhovaná úprava dopĺňa špecializáciu pre zdravotnícke povolanie fyzik, špecializácia je potrebná a nevyhnutná pre oblasť radiačnej ochrany.

Nad rámec k predloženému materiálu KOZ SR predložila zásadnú pripomienku:

Do § 63 sa dopĺňa nový odsek 3 (a 4)

(3) Riadenie a organizáciu na úseku radiačnej ochrany vykonáva fyzik, ktorý získal

a) odbornú spôsobilosť na výkon odborných pracovných činností

b) odbornú spôsobilosť na výkon špecializovanej pracovnej činnosti radiačná ochrana podľa prílohy č. 3 časti R, a

c) odbornú spôsobilosť na riadenie a organizáciu zdravotníctva v niektorom zo špecializovaných odborov uvedených v prílohe č. 4 časti O

(4) odbornú spôsobilosť podľa odseku 3 písm. b) a c) je možné nahradiť desaťročnou odbornou praxou.

Nad rámec predloženého materiálu bola predložená nasledovná zásadná pripomienka:

Návrh: V § 66 ods. 4 písm. c) slovo „pätnásťročnú“ **zmeniť na:** „päťročnú“.

Odôvodnenie: Zosúladí sa dĺžka odbornej praxe laboratórneho diagnostika s dĺžkou odbornej praxe lekára pri riadení a organizácii ochrany, podpory a rozvoji verejného zdravia z pôvodnej 15 ročnej na 5 ročnú, aby nedochádzalo k diskriminácii potenciálnych uchádzačov. Akútny nedostatok odborníkov je možné vyriešiť len vhodným programom riadenia ľudských zdrojov, ktorý zabezpečí zachovanie špecifických znalostí a skúseností pracovníkov.

Nad rámec predloženého materiálu bola predložená nasledovná zásadná pripomienka:

Návrh: V prílohe č. 1 časť Z „FYZIK“ znie:

„ - vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v inžinierskom študijnom programe alebo magisterskom študijnom programe v študijnom odbore fyzika, v študijnom odbore informatika, v študijnom odbore elektrotechnika, alebo v analogických odboroch postavených na fyzike.

Odôvodnenie: Pre povolanie fyzik sa doplnili chýbajúce špecializácie v oblasti verejného zdravotníctva a v oblasti radiačnej ochrany, ktoré následne vyžadujú doplnenie ďalších študijných odborov. Navrhované znenie v prílohe č. 1 zosúladí stupne vzdelania a študijné odbory na získanie odbornej spôsobilosti na výkon odborných pracovných činností fyzika podľa prílohy č. 1 časti Z s platným zoznamom akreditovaných odborov v inžinierskych študijných programoch a magisterských študijných programoch vysokých škôl.

K 35. bodu KOZ SR predložila zásadnú pripomienku:

Návrh: V prílohe č. 3 časti A „LEKÁR“ písmene e) sa za dvadsiaty deviaty bod **doplniť:** tridsiaty až tridsiaty tretí bod, ktoré znejú:

- „30. špecifické psychoterapeutické intervencie
- 31. posudzovanie zdravotných rizík
- 32. posudzovanie vplyvov na verejné zdravie
- 33. fyziológia práce.“.

Odôvodnenie: Doplnením uvedených certifikovaných pracovných činností sa umožní odborný rast lekárov v doplnených špecializačných odboroch v oblasti verejného zdravotníctva. Dopĺňa sa aj nová certifikovaná pracovná činnosť pre lekárov v nadväznosti na potrebu vzdelávania odborníkov v oblasti poskytovania psychoterapeutickej starostlivosti. Cieľom je stabilizovať psychický stav pacientov.

K bodu 39. bola predložená zásadná pripomienka:

Návrh: V prílohe č. 3 časť D „SESTRA“ vrátane nadpisu znie:
„D. SESTRA

a) špecializačné odbory s minimálnou dĺžkou trvania špecializačného štúdia jeden a pol roka

1. .... doplniť:

12. verejné zdravotníctvo

c) špecializačný odbor s minimálnou dĺžkou trvania špecializačného štúdia jeden rok po získaní vysokoškolského vzdelania druhého stupňa v magisterskom študijnom programe ošetrovateľstvo v študijnom odbore ošetrovateľstvo

1. revízne ošetrovateľstvo, doplniť:

2. verejné zdravotníctvo

d) certifikované pracovné činnosti

1. audiometria
2. endoskopické vyšetrovacie metódy v jednotlivých odboroch
3. funkčné vyšetrovacie metódy
4. invazívne a intervenčné diagnostické a terapeutické postupy
5. klasifikačný systém v zdravotníctve
6. kontinuálne renálne eliminačné metódy
7. ortoptika a pleoptika
8. ošetrovateľská starostlivosť o diabetikov
9. ošetrovateľská starostlivosť o chronické rany
10. ošetrovateľská starostlivosť o pacienta napojeného na extrakorporálnu membránovú oxygenáciu
11. psychoterapia
12. sterilizácia a dezinfekcia zdravotníckych pomôcok
13. špecifické psychoterapeutické intervencie
14. vyšetrovacie metódy v klinickej neurofyziológii a neurodiagnostike“.

Odôvodnenie: V súčasnosti pracujú na úradoch verejného zdravotníctva aj sestry, napr. v poradniach zdravia, na epidemiológii, na hygiene detí a mládeže... Sú potrebné, vykonávajú podľa kompetencií aj činnosti, ktoré nemôže vykonávať verejný zdravotník. Na druhej strane nemajú taký profesionálny rast, možnosťou špecializácie vo verejnom zdravotníctve by sa mohli realizovať a spojiť viaceré vykonávané odborné činnosti. Uvedomujeme si, že je nedostatok personálu v zdravotníctve, ale tie sestry sú už na úradoch a treba dať možnosť aj tým, ktoré nechcú robiť v klinike, ale zostali by nám v zdravotníctve, našli by svoje uplatnenie a pomohli spoločnosti, napr. ako sa to deje teraz počas pandémie. Určite je to lepší spôsob uplatnenia, ako návrhy na školskú zdravotnú sestru alebo poskytovanie zdravotnej starostlivosti v škôlkach a na školách, kde by starostlivosť mali poskytovať nielen sestry ale aj

lekári, pôrodné asistentky, praktické sestry... . Úradov je 37 a škôl a škôlok tisíce. V tomto prípade by malo MZ SR zaujať razantnejší postoj.

K 43. bodu bola predložená nasledovná zásadná pripomienka:

Návrh: V prílohe č. 3 časti H „ZDRAVOTNÍCKY LABORANT“ písm. c) znie:

„c) špecializačné odbory s minimálnou dĺžkou trvania špecializačného štúdia jeden rok po získaní úplného stredného odborného vzdelania v študijnom odbore zdravotnícky laborant

1. laboratórne vyšetrovacie metódy v hematológii a transfúziológii
2. laboratórne vyšetrovacie metódy v histopatológii
3. laboratórne vyšetrovacie metódy v imunológii a alergológii
4. laboratórne vyšetrovacie metódy v klinickej biochémi
5. laboratórne vyšetrovacie metódy v klinickej cytológii
6. laboratórne vyšetrovacie metódy v klinickej genetike
7. laboratórne vyšetrovacie metódy v klinickej mikrobiológii
8. **laboratórne vyšetrovacie metódy v radiačnej ochrane**
9. **laboratórne a vyšetrovacie metódy vo verejnom zdravotníctve.“**

Odôvodnenie: Pre povolanie zdravotnícky laborant s úplným stredným odborným vzdelaním existuje päť špecializačných odborov, ale ani jeden z nich nezodpovedá potrebám a náplni činnosti zdravotníckeho laboranta, ktorý pracuje v oblasti verejného zdravotníctva a v radiačnej ochrane. Z uvedeného dôvodu je nevyhnutné doplniť spôsob ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov v odbore zdravotnícky laborant o špecializačný odbor „laboratórne vyšetrovacie metódy v radiačnej ochrane“ a „laboratórne vyšetrovacie metódy vo verejnom zdravotníctve“. Taktiež sa precizujú sa názvy špecializačných odborov.

K 48. bodu bola predložená zásadná pripomienka:

Návrh: V prílohe č. 3 časť R „FYZIK“ znie:

- „ - špecializačný odbor s minimálnou dĺžkou trvania špecializačného štúdia tri roky
  - klinická fyzika,
- **špecializačné odbory s minimálnou dĺžkou trvania špecializačného štúdia jeden rok**
  - **radiačná ochrana,^{1a)}**

Odôvodnenie:

Povaha práce zdravotníckeho povolania fyzik si vyžaduje rozvoj vzdelávania v oblasti radiačnej ochrany, preto sa do sústavy dopĺňa nový špecializačný odbor „radiačná ochrana“. Doplnenie je potrebné pre kvalitné odborné pokrytie rozsiahlej agendy v oblasti radiačnej ochrany. Akútny nedostatok odborníkov pre potreby radiačnej ochrany je možné vyriešiť doplnením špecializačného odboru ako navrhujeme vyššie. V súčasnosti žiadna akreditovaná

inštitúcia nevykonáva špecializačné štúdium v odbore radiačná ochrana, preto je nevyhnutné konať rýchlo. Pre zdravotnícke povolanie fyzik absolútne postačuje 1 rok špecializačného štúdia, keďže disponuje fundamentálnymi znalosťami, ktoré získal počas svojho štúdia.

K 49. bodu bola predložená nasledovná zásadná pripomienka:

Návrh: V prílohe č. 3 časti S „LABORATÓRNY DIAGNOSTIK“ písmeno a) znie:
„a) špecializačné odbory s minimálnou dĺžkou trvania špecializačného štúdia **tri roky**

1. laboratórna medicína
2. laboratórna diagnostika v hematológii a transfúziológii
3. laboratórna diagnostika v lekárskej genetike
4. laboratórna diagnostika v klinickej biochémií
5. laboratórna diagnostika v klinickej mikrobiológii
6. laboratórna diagnostika v klinickej imunológii a alergológii
7. laboratórna diagnostika v patológii a súdnom lekárstve
8. laboratórna diagnostika v pracovnom lekárstve a toxikológii
9. **príprava rádiofarmák**
10. **laboratórne metódy v radiačnej ochrane**
11. **laboratórne a diagnostické metódy vo verejnom zdravotníctve.**

Odôvodnenie: V súčasnosti existuje pre zdravotnícke povolanie laboratórny diagnostik niekoľko špecializačných odborov, ale ani jeden nezodpovedá potrebám a náplni činnosti laboratórneho diagnostika pre odborné činnosti laboratórnych zložiek objektivizácie faktorov životného a pracovného prostredia vo verejnom zdravotníctve. V minulosti mali laboratórni diagnostici špecializáciu „Vyšetrovacie metódy v mikrobiológii a biológii životného prostredia“, ešte predtým „Vyšetrovacie metódy v hygiene“. Tieto však v súčasnosti z rozsahu špecializačných odborov vypadli. Navrhuje sa preto doplniť spôsob ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov v odbore laboratórny diagnostik o dva špecializačné odbory, a to o široko koncipovaný odbor laboratórne a diagnostické metódy vo verejnom zdravotníctve a odbor laboratórne metódy v radiačnej ochrane. Taktiež sa precizujú sa názvy špecializačných odborov.

K 50. bodu KOZ SR predložila zásadnú pripomienku :

Návrh: V prílohe č. 4 časti G „VEREJNÝ ZDRAVOTNÍK“ úvodnú vetu **doplniť:** „**alebo vzdelania podľa § 78a ods. 1**“ a **doplniť:** tretí bod, ktorý znie: „**3. zdravotnícky manažment a financovanie.**“.

Odôvodnenie: Vynechanie verejného zdravotníka z možnosti získať špecializáciu na riadenie a organizáciu zdravotníctva v oblasti „zdravotnícky manažment a financovanie“ je nelogické a diskriminačné. Znenie úvodnej vety je doplnené tak, aby sa vzťahovalo na každého

verejného zdravotníka, ktorý má odbornú spôsobilosť na výkon odborných pracovných činností v zdravotníckom povolani verejný zdravotník, teda nielen na absolventa magisterského štúdia v odbore verejné zdravotníctvo.

Pre povolanie verejný zdravotník sa dopĺňa zoznam špecializačných odborov na riadenie a organizáciu zdravotníctva.

Nad rámec predloženého materiálu bola predložená nasledovná zásadná pripomienka:

Návrh: V prílohe č. 4 časť O „FYZIK“ znie:

„O „FYZIK“

- 1. manažment a administrácia v oblasti zdravia**
- 2. odborník na riadenie vo verejnom zdravotníctve Master of Public Health**
- 3. zdravotnícky manažment a financovanie.“.**

Odôvodnenie: Vynechanie fyzika z možnosti získať špecializáciu na riadenie a organizáciu zdravotníctva je nelogické a diskriminačné. Pre povolanie fyzik sa dopĺňa zoznam špecializačných odborov na riadenie a organizáciu zdravotníctva.

K predloženým pripomienkam sa dňa 25. novembra 2021 uskutočnilo rozporové konanie, na základe ktorého sa časti pripomienkam vyhovel v plnom rozsahu, u niektorých pripomienok bol rozpor odstránený.

3. Závery a odporúčania

KOZ SR odporúča predložený materiál postúpiť na ďalšie legislatívne konanie.